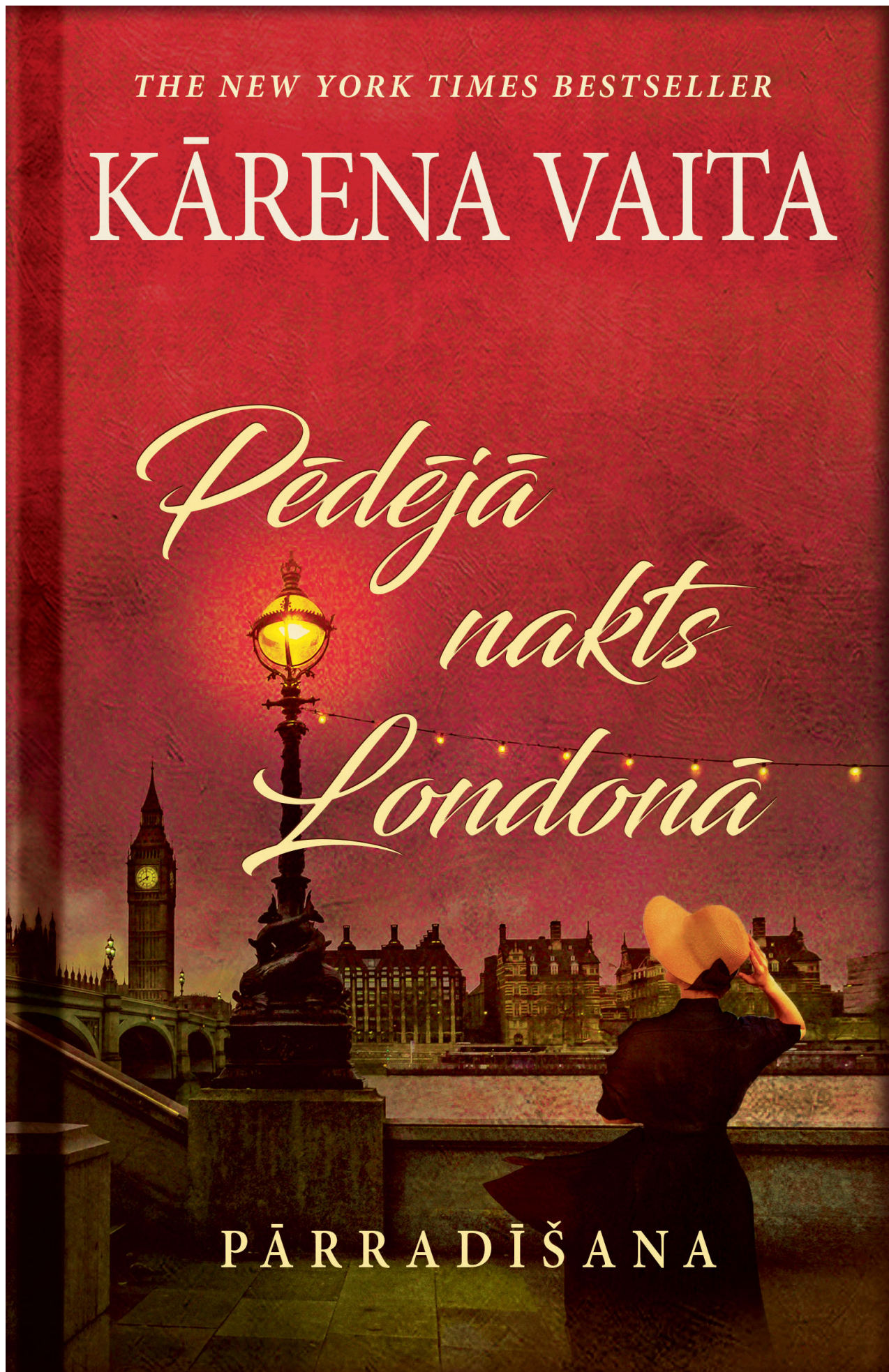

THE NEW YORK TIMES BESTSELLER

KĀRENA VAITA

*Pēdējā
nakts
Londonā*

PĀRRADIŠANA

KĀRENA VAITA

*Pēdējā nakts
Londonā*

KAREN WHITE

*The Last Night
in London*

KĀRENA VAITA

*Pēdējā nakts
Londonā*

KONTINENTS
RĪGA

UDK 821.111(73)-31
Va 180

Copyright © 2021 by Harley House Books, LLC
This edition published by arrangement with **Berkley**,
an imprint of Penguin Publishing Group,
a division of Penguin Random House LLC.

Kārenas Vaitas romāna "Pēdējā nakts Londonā. Pārradišana"
publicēšanas tiesības pieder
"Apgādam "Kontinents""

No angļu valodas tulkojusi Ingūna Jundze
Vāka dizains Artūrs Zariņš
Vāka foto © Free-Photos/pixabay.com
© NoonBuSin/shutterstock.com

ISBN 978-9934-25-014-9

© Tulkojums latviešu valodā,
mākslinieciskais noformējums,
"Apgāds "Kontinents"", 2021

Timam. Par visu

*Un tiem 32 000 Londonas iedzīvotāju, kuri tika nogalināti
operācijas "Zibens" laikā. Jūs neesat aizmirsti.*

*Var sajukt... no atmiņas gaisušus priekus: tiem varbūt
nav ne sīkas, ne vienkāršas ietekmes
uz laba cilvēka dzīves lielāko daļu
un viņa mazajiem, vārdā nenosauktajiem, no atmiņas dzēs-
tajiem laipnības un mīlestības darbiem.*

VILJAMS VĒRDSVĒRTS

PROLOGS

LONDONA

1941. GADA MARTS

Aukstā, skaidrā nakts nodrebēja un ievaidējās, kad simtiem lidaparātu dzinēju nevienmērīgā dūkoņa nogalināja apkārtvaldošo klusumu. Lidmašīnu vilnis kā niknu sirseņu uzlidojums piepildīja naksnīgās debesis virs pilsētas, kura jau bija tērpusies melnā, gatavodamās neizbēgamajām sērām.

Viņa steidzās cauri cilvēku pūlim, kas skrēja uz bumbu patvertni. Rīklē dzēla putekļi un kvēlojošu pelnu kodīgais smārds. Kāds vīrietis satvēra viņu aiz rokas, kā vēlēdamies mainīt viņas kustības virzienu, tomēr pavisam tuvu atskanējušais sprādziens lika palaist to vaļā un aizbrāzties līdzī pārējiem. Viņa ērtāk iegrozīja ceļasomu, ko nesa rokās, jo tā bija pārāk cieši piespiesta viņas krūtīm, un tādēļ bija grūti elpot. Nogurums un sāpes plosīja viņas ķermeni, taču tas bija labi, jo šīs izjūtas palīdzēja notrulināt visaptverošās bēdas. Viņa virzījās uz priekšu, neņemdamā vērā to, ka no kājas un pieres lāsoja asinis, nemanīdama sprāgstvielu aso smārdu, kas gaisā bija sajaucies ar nāves dvašu.

Viņa piesardzīgi devās uz priekšu pa galveno ielu, kas dienas gaismā viņai bija tik pazīstama, bet tagad šķita pavisam sveša. Kvēlojošas liesmas ar sarkaniem pirkstiem ķērās naksnīgajās debesis, pretgaisa aizsardzības ieroči raidīja skaļus rējienu, brīdinošās sirēnas gaudoja kā nāves gari. Viņa cieši pieklāvās pie kādas sienas, itin kā tādējādi spētu paslēpties no šīm skaņām un apkārtvaldošajām šausmām. Viņa aizvēra acis. "Mēnesnīcas sonāte." Kāds... viņa īsti nespēja atcerēties, kurš tas bija... varbūt pazemes klubā bija

pačukstējis, ka tā viņš saucot naksnīgās bombardēšanas mūziku. Viņai tobrīd bija šķītis, ka tas ir tāds skaists sentiments, valdzinošs veids, kā no kaut kā tik briesmīga radīt kaut ko brīnišķīgu. Taču tolaik viņa bija jaunāka. Daudz gatavāka pieņemt, ka pasaulē, kura pārklājas ar oglēm, pelniem un šausmām, vēl aizvien ir arī kaut kas skaists, lai gan mājas ar norautiem jumtiem līdzinājās izsalkušiem putnu bērniem, kas papletuši mutes pret debesīm, kuras viņiem neko labu tā arī neatnesīs.

Pavisam netālu atkal atskanēja sprādziens. Atkal debesis uzšāvās liesmas. Atkal iznīcībā tika aizrauta kāda ēka, kāda mājvieta... jo liktenis pavisam nejauši ar pirkstu bija norādījis tieši uz to. Zem viņas kājām nodrebēja ietve, viņa turpināja ceļu, bet paklupa, gandrīz izmezdama no rokām savu tik dārgo nešļavu. Atskanēja civilās aizsardzības dienesta dežuranta svilpe, kas tikpat kā nebija saklausāma pār viņiem dārdošās dzinēju rēkoņas dēļ. Viņa skrēja. Bērniņš vēl aizvien mierīgi gulēja, sedziņa viņu daļēji pasargāja no pelniem, ko apkārt kaisīja degošās mājas.

Viņa patvērās kādā durvju ailā, lai atvilktu elpu, savādā kārtā pat juzdamās pateicīga bombardēšanai, kas bija apgaismojusi ceļu. Viņa bija pat ļoti pārliecināta, ka atradās Makfarenpleisā. Viņa piespiedās pie durvīm, iztēlodamās, ka spēj saklausīt tuvojošos soļus. Bija jāturpina skriet, kamēr būs sasniegts galamērķis. Viņa gan skaidri nezināja, ko darīs, kad būs tur nokļuvusi, bet par to varēs padomāt pēc tam.

Kārtējais uzlidojuma vilnis šalca pāri galvai, lidmašīnu dzinēju rēkoņa atbalsojās viņai kaulos. Viņu pārņēma kārdinājums vienkārši sabrukt turpat uz šā nama sliekšņa un palikt tur līdz rītausmai vai līdz savai pēdējai stundai... kas nu pienāktu vispirms. Taču viņa tā nedrīkstēja darīt. Jau atkal viņa sajuta nešļavas smagumu rokās, bērniņš mazliet sakustējās, un tas bija pietiekams atgādinājums par to, ka nedrīkst padoties.

Viņa nostājās, plati iepletusi kājas, lai saglabātu līdzsva-

ru. Un divainā kārtā šī poza deva arī mātīgu spēka sajūtu. Zeme zem viņas kājām vaidēja un drebēja, bet viņa tvērās pie savas gribas vārgās dzirkstelītes, kura neļāva apstāties. Tā mudināja atkal iet uz priekšu, par spīti tam, ka jau nākamais uzlidojuma vilnis sekoja pa pēdām.

Viņa atkal patvērās durvju ailā, bet lidmašīnas aizrēca pāri galvai uz Oksfordstrītas pusi, kur tika izgāzta nāvējošā krava. Pleci un rokas sāpēja, nedrīkstēja atlaist dārgo nešļavu. Kā gan tik mazs bērniņš varēja šķist tik ļoti smags. Un tomēr apstāties nedrīkstēja. Ne jau šajā brīdī. Ne jau pēc visa, kas bija noticis. Vēl viens zaudējums nebūtu pārciešams. Tas būtu lielākais plisums viņas veiksmes traukā. Tas būtu pēdējais.

Nāvi nesošā bumbu lietus kakofonija radīja dunoņu ausīs, muti pildīja metāliska asins garša, jo viņa kodīja lūpu, cenšoties mazināt auguma drebēšanu. Kuru katru mirkli viņai un viņas dārgajai nešļavai varēja uzkrīst kāda nomaldījusies bumba, jo nekad jau nevarēja zināt, kur liktenim labpatiks izdarīt triecienu. Izvairoties no dežurantiem un jebkura cita, kas varētu viņu novirzīt no kursa, viņa turpināja ceļu, līdz sasniedza Devisstrītu un laukumu ar skaistajām ēkām ap to. Mājas tagad bija iegrimušas tumsā, logi bija aizklāti un līdzinājās aizvērtām acīm. Viņa pazina šo māju, viņa bija tur bijusi. Viņa zināja, ka pagrabs tika izmantots kā privāta bumbu patvertne. Tur bija gan elektrība, gan pārtikas krājumi, gan mīksti matračī un segas. Taču ne jau tāpēc viņa bija ieradusies. Viņa negrasījās te uzskavēties.

Uzzibēja civilās aizsardzības dežuranta cimdu baltums, viņš veda divas sievietes uz publisko bumbu patvertni. Abas izskatījās kā tikko nākušas no viesībām. Cieši turēdama savu dārgo nesamo, viņa pieklāvās pie kaltās dzelzs žoga, kas apvija māju. Viņa pielieca galvu, lai slēptu sejas baltumu. Kad visi trīs gājēji pazuda skatienam, viņa piesardzīgi sāka virzīties uz priekšu gar žogu un tad atvēra vārtus. Uzmaniģi sperdama soļus, viņa nokāpa lejup pa kāpnēm, tad pie-

skārās durvju rokturim, nemaz nepadomājusi, ka durvis varētu būt aizslēgtas un ko viņa darīs tādā gadījumā.

Durvis tomēr atvērās. Priekšā bija telpa, kurā neatradās neviens cilvēks, taču gar sienām un logiem kaudzēs bija sakrauti matračī un spilveni. No āra ieplūstošās zibošās gaismas rādīja viņai ceļu uz kādām aizvērtām durvīm telpas pretējā pusē. Iegaumēdama ceļu, viņa aizvēra durvis aiz sevis, un tad viņu apņēma pilnīga tumsa. Viņa virzījās uz durvīm telpas pretējā pusē un saklausīja apslāpētu balsu murdoņu. Viņa apstājās pie durvīm un pacēla roku, grasīdamās pieklaudzīnāt, bet vispirms nolēma klusi noskaidrot senu lūgšanu, ko atcerējās no savas bērnības. Viņa vērsās pie Dieva, lai gan bija sākusi domāt, ka viņš lūgšanas vairs neuzklausa. – Āmen, – viņa bilda, pabeigusi lūgšanu, un tad ar pirkstu kauliņiem spēcīgi piesita pie durvīm.

Balsis apklusā, viņa aizmūrēja elpu, saklausīdama tuvojošos soļus.

– Jā? – Sievietes balss. Izruna skaidra un izsmalcināta. Angliete.

Viņas ceļgali gandrīz saļima no atvieglojuma. – Tā esmu es. Lūdzu, atveriet durvis.

Durvis tika atvērtas, un viņa ieraudzīja nelielu telpu, kurai apkārt bija novietotas rūpīgi saklātas gultas, istabas centrā atradās apaļš galds ar izliektām, kokgriezumiem rotātām kājām, uz spožās, apaļās galda virsmas atmirdzēja gaisma no kristāla lampas. Ja viņa nejustos tik ļoti pārgurusi, tad būtu sākusi smieties par šo absurdu – kristāls un smalkas mēbeles šādā vietā un šādā laikā, kad augšā pasaulē slīkst pelnos un asinīs. Būtu smējusies tā sieviete, kāda viņa reiz bija, taču viņa vairs nebija tāda.

Sieviete, kura bija atvērusi durvis, raudzījās tā, itin kā gaidītu, ka tūdaļ uzradīsies vēl vismaz divi citi patvēruma meklētāji.

– Es esmu viena. Citu šeit nav.

Sievietes sejā parādījās sapratnes un bēdu izteiksme, tad viņa īsi pamāja ar galvu un iztaisnoja plecus. – Tu esi ie-

vainota, – viņa sacīja, un viņas āda lampas gaismā uzmir-
dzēja kā alabastrs. Sieviete pastiepa uz priekšu labi koptas
rokas ar sarkani nolakotiem nagiem un teica: – Nāc iekšā.
Ātri. Mums te ir ārsts.

Viņa papurināja galvu. – Nevaru. Man ir jāiet. – Pirmo
reizi viņa atslābināja tvērienu un nolika zemē somu. No tās
viņa izņēma zīdainīti, kurš miegā izstaiņājās viņas rokās. Vi-
ņa pieklāva lūpas pie gludās pierītes un dziļi ieelpoja. Sa-
plosītās nakts smakas izgaisa, to pārmāca jaunās dzīvības
saldā smarža. Viņa pacēla galvu un tad pastiepa bērniņu
pretī sievietei, neļaujot sev pārdomāt, neļaujot sev visu iz-
postīt.

Sievietes gaišās acis izbrīnā iepletās, bet tad tajās parā-
dījās sapratne. Viņa paņēma bērniņu un pieklāva sev pie
krūtīm. Neuzdotie jautājumi piepildīja telpu ap viņām.

– Man ir jāatgriežas. Viņš... – Viņa pavicināja roku, ne
uz ko konkrētu nenorādīdama. – Varbūt vēl nebūs par vē-
lu... – Izmisums lauzās ārā no viņas krūtīm un piepildīja
viņas vārdus.

– Bet tu nedrīksti iet projām. Ne jau tagad. Ir uzlido-
jums...

– Man ir jāiet. Cita neviena nav. – Šņuksts iestrēga viņai
kaklā. – Man ir jāmeģina. – Viņas skatiens aizslīdēja pie bēr-
niņa, taču viņa lika sev novērsties.

Sieviete, noklausījusies viņas sakāmo, vien īsi ievilka el-
pu. Neaizmirdama par sen iemācīto savaldību, viņa sacī-
ja: – Bet tu esi ievainota. Tu noteikti vari pagaidīt vēl piecas
minūtes.

– Nē. – Viņa papurināja galvu. – Jau tagad esmu kavē-
jusies pārāk ilgi. – Viņa paspēra soli atpakaļ, lai uzsvērtu
savus vārdus. – Domāju, ka viņi varbūt jau mani meklē.

– Vēl pamatotāks iemesls palikt šeit. Pie mums tu būsi
drošībā. Mēs varam palīdzēt tev dabūt atbilstošus dokumen-
tus...

Itin kā šie vārdi vispār nebūtu izskanējuši, viņa pavaicā-
ja: – Jūs taču parūpēsieties par bērnu?

– Protams. Bet...

– Labi.

Sieviete stāvēja, rokās turēdama mazuli, gaismas aiz viņas uz sienas zīmēja mirdzošas prizmas. Šī sieviete izskatījās tik jauka. Ierodoties šajā mājā, viņa bija rīkojusies pareizi. – Esi uzmanīga, – sieviete sacīja. – Taču šis nebūs atvadas. Mēs vēl tiksimies, kad tas viss būs beidzies.

– Es ceru, ka tā. – Tikai pavisam īsu mirkli viņa ļāva skatīties pakavēties pie bērniņa sejas. Viņa pakāpās vēl soli atpakaļ. – Kad tas viss būs beidzies. – Viņa izgāja ārā pa otrajām durvīm un saplūda ar nežēlīgi saplosīto nakti.

Viņa izgāja pa vārtiem un steidzās uz ielas stūri, tad apstājās, lai noorientētos, zinādama vienīgi to, ka ir jāskrien. Uz pavisam īsu brīdi viņa aizvēra acis, lai vēl reizi iztēlētu redzētu bērniņa seju. Vēl pēdējo reizi.

Augsta, griezīga skaņa saraustīja gaisu, viņa spēji atvēra acis. Uz krūtīm smagi uzgūla triecienu vilnis, atstarojoties no ēkas ielas pretējā pusē. Pašķīda ķieģeļi, stikla lauskas un koka šķēpeles. Gluži kā niķīga bērna izsvaidītas rotaļlietas. Kaut kas ietriecās viņai starp lāpstiņām, viņa ar rokām un ceļgaliem atsitās pret ietvi. Viņai prātā iešāvās vientuļa doma, ka vairs nekad nebūs iespējams salabot apģērbu. Viņa vēroja, kā apkārt lēnām krīt degošas tapešu skrandas un piezemējas uz ietves. Viss šķīta notiekam palēnināti.

Viņa pūlējās piecelties, sāpes kā uguns izšāvās cauri augumam, asiņojošās brūces delnās un uz pieres šķīta vieniņš. Labā kāja bija paliekusies zem viņas, ceļgals izvīzījies kaut kā pavisam nepareizi. “Nē, nē, nē. Ne jau šādi.” Viņa ievilka elpu un sāka rāpot atpakaļ uz patvēruma pusi, gaistošais pašsaglabāšanās instinkts lika virzīties uz priekšu, asi dzēla sakāves apziņa.

Tumsa virpuļoja viņai acīs, tā vilināja un sauca. Viņa cīnījās pretī, pieslējās pie vārtiem, aizsniedza aizšaujamo bultu. Viņa piespieda sevi palikt pie apziņas, uz elkoņiem balstoties, viņa virzījās tuvāk mājai, tuvāk kāpnēm. Kaut kā

izdevās nokļūt lejā pa tām, viņa ar būkšķi atsitās pret durvīm. Pavērsa seju pret debesīm klusā lūgumā. Īsu mirkli viņai šķita, ka viņa iet pa smiltīm un var dzirdēt tālas jūras viļņu šalkas. Mājas. Tās bija tur. Kā allaž bijušas. Tikai neaizsniedzamas. Lūdzu. Vārds atbalsojās viņai prātā, taču lūpas palika mēmas. Viņu apņēma dziļa tumsa, un debesis pārvērtās tūkstošiem neuzklausītu un neatbildētu lūgšanu kļedzienā.